
 NGUYỄN GIANG

© *H Ứ N G* tôi không có tài liệu nào chứng minh ngày sinh của Nguyễn Giang, chỉ biết ông sinh vào khoảng trên dưới năm 1910. Ông là con của nhà văn hào Nguyễn văn Vinh, từng du học bên Pháp. Khi về nước ông chủ trương Âu tây tư tưởng và Đông Dương tạp chí. Ông có biệt tài về họa và thơ.

Tác phẩm xuất bản được kể như sau :

— Trời xanh thăm (thơ, Nguyễn-Dương, Hà-nội, 1935).

— Danh văn Âu Mỹ (tác Âu tây tư tưởng) là quyển sách dịch thơ Tây.

Ông còn dịch nhiều vở kịch Anh, Pháp ra Việt-văn như sau :

Giấc mộng hè, 1937 (*Le songe d'une nuit d'été*) ; Mặc-Biệt, 1938 (*Macbeth*) ; Hâm-Liệt, 1938 (*Hamlet*). Ba tác phẩm này của văn hào Anh William Shakespeare.

— Andromaque, 1939 của Racine (Pháp).

— Hernani, 1939 của Victor Hugo (Pháp).

Tất cả vở kịch trên đều đang trong Âu tây tư tưởng.

Dịch thơ cũng như kịch, ông không gây được tiếng vang mong muốn. Nó vấp phải cái mà người ta gọi là : Dịch là Diệt. Có điểm khác lạ là ông hay lấy cảnh trí ở trời Tây mà lồng vào những câu thơ cũ.

Trong lời tựa của tập Trời xanh thăm, ông cho chúng ta biết quan niệm của ông về thơ cũng như về họa như sau :

«... trong một bức tranh, cái Đẹp chẳng phải là ở riêng một vật nào, mà là ở cái cách ta đề cái vật này gần cái vật khác để cho cái hình nọ với cái hình kia nó cân đối nhau, thì trong văn Thơ, cái Đẹp cũng chẳng phải là ở một vật riêng nào, một chữ, một câu nào, mà là ở cái toàn thể cả bài thơ, ở cái cách tình cảnh tương đối và hòa hợp với nhau...»

(Ấn bản kỷ nhì, 8-1968)

Chi tuyển

Con đường nắng

Le route des Baux
près St-Rémy de Provence

Xào xạc đường trưa vắng bóng người
Bốn bề nắng hạ phẳng bằng soi
Lơ thơ dưới núi hàng thông cổ
Trắng xóa bên trời tảng đá vôi

Một bước ngạt ngào trăm thức cỏ
Trước sau thăm thẳm một màu trời
Dừng chân ngắm cảnh bên bờ đá
Kìa cánh hoa vàng tường nhớ ai.
(Trời xanh thăm)

*

Mẹ

St-Cirq Lapopie

Chiều hôm đàn quạ lượn bên sông
Chi chít càng cao tiếng nào nùng
Non biếc rừng thưa thu lạnh lẽo
Sông chiều một dải tối mênh mông
Ngắm chim rợn rã trăm âu yếm
Nhớ mẹ ngày đêm một tấm lòng
Xà hội còn mong khi rạng mặt
Mà con thơ thán đứng nhìn trông.
(Trời xanh thăm)

*

Xuân

Vườn Luxembourg (Paris)

Gió xuân phơ phất thời trong cành
Lớp lớp bên đường bóng lá xanh
Cây cỏ cười tươi hoa mუმ mုံ
Học sinh qua lại áo phong phanh
Chim non ngoài nắng bay chi chít
Đàn sáo trong cây vắng khúc tình
Bờ suối chờ ai chưa thấy lại
Nhìn cô áo đẹp bước đi nhanh.
(Trời xanh thăm)

*

Thu ngâm (1)

Chẳng mấy nổi trời xanh đời xám
 Cảnh non sông thể thảm lạnh lùng
 Còn đâu ánh nắng tung bừng
 Ngày hè ấm áp như chừng đã qua
 Cảnh ấy đã xót xa rơi gầy
 Tiếng rơi kêu khơi chảy mạch sâu
 Rồi đây trắng xóa mạch sâu
 Ngày đông cửa đóng trên lầu ngồi *suông*
 Ngồi co đó khóc cùng tâm sự
 Nỗi bực mình với nỗi lao sinh
 Lòng này như ánh bình minh
 Trên vùng thái cực rung rinh đỏ nhòe
 Mỗi một tiếng cây kia rơi gầy
 Nghe âm u sờn gáy rụng rời
 Như ai dựng máy chém người
 Máy kia đã dựng, sắp mời ta lên
 Hành trì nợ dầu bền cũng dở
 Sức cây đu đủ sợ đập huài...
 Lắng nghe tiếng đập bên ngoài
 Biết rằng ai đóng quan tài cho ai
 Chỉ biết có hôm nay là hết
 Cảnh thu đã đánh chết ngày vui!
 Tiếng kia ai oán bụi ngùi
 Như đưa ngày hạ về trời hôm nay.

II

Yêu em con mắt biếc như mây,
 Tiếc rằng tâm sự nhiều đắng cay

(1) Đây là điển hình cho lối thơ dịch của Nguyễn Giang. Chúng tôi kèm bản Pháp văn để các bạn đối chiếu.

Chữ tình êm ái anh không thiết,
 Hương hoa son phấn chẳng vui vầy.
 Lặng nhìn mặt biển trời tây,
 Lòng anh riêng chỉ mê say bóng chiều.

Bóng chiều chói lọi cảnh mênh mông
 Nhìn trông anh luống ngẩn ngơ lòng,
 Quên em, em cũng đừng nên giận,
 Vô tình bạc ngãi cũng coi không.
 Thương anh một buổi chiều cùng
 Như vừng tà nhạt đỏ bừng trời tây.

Trời tây ửng ả chẳng bao lâu,
 Lòng này phút chốc như chôn sâu,
 Ngày hè vui vẻ đâu còn nữa
 Cho anh trên gối sẽ dựa đầu,
 Dựa đầu ngắm một phút sau,
 Vàng vàng giải nắng đang mau mau tàn.

NGUYỄN GIANG
 (Trời xanh thăm)

*

Chant d'automne

Bientôt nous plongerons dans le froides ténèbres ;
 Adieu, vive clarté de nos étés trop courts !
 J'entends déjà tomber avec des chocs funèbres
 Le bois retentissant sur le pavé des cours

Tout l'hier va rentrer dans mon être ; colère
 Haine, frissons, horreur, labeur dur et forcé
 Et comme le soleil dans son enfer polaire
 Mon coeur ne sera plus qu'un bloc rouge et glacé !

*J'écoute en frémissant chaque buche qui tombe ;
L'échafaud qu'on bâtit n'a pas d'écho plus sourd.
Mon esprit est pareil à la cour qui succombe
Sous le coups du bélier infatigable et lourd.*

*Il me semble bercé par ce choc monotone.
Qu'on cloue en grande hâte en cerceuil quelque part...
Pour qui ? — C'était hier l'été ; voici l'automne !
Ce bruit mystérieux sonne comme un départ.*

II

*J'aime de vos longs yeux la lumière verdâtre,
Douce beauté, mais tout aujourd'hui m'est amer
Et rien ni votre amour, ni le boudoir, ni l'âtre
Ne me vaut le soleil rayonnant sur la mer.*

*Et pourtant, aimez moi, tendre coeur ! Soyez mère,
Même pour un ingrat, même pour un méchant,
Amante ou soeur, soyez la douce éphémère
D'un glorieux automne ou d'un soleil couchant.*

*Coute tâche ! La tombe attend ; elle est avide !
Ah ! Laissez moi, mon front posé sur vos genoux,
Goute, en regeant l'été blanc et torride
De l'arrière saison le rayon jaune et doux !*

CHARLES BAUDELAIRE

